ZPRÁVY
ČESKOSLOVENSKÉ
SPOLEČNOSTI
ENTOMOLOGICKÉ
PŘI ČSAV

ZDENĚK KOLEŠKA

SEZNAM BIOGRAFIÍ ČS. ENTOMOLOGŮ

10

M U Ž Í K František

nar. 25.VI.1861 v Břešťanech u Zlonic - zemř. 21.VII.1927 v Kralupech. Národnost česká. Odborný učitel. Entomolog-amatér, heteropterolog. Členem Č. spol. ent. od r. 1904.

Pochází z mlynářské rodiny. Začal chodit do dvoutřídní obecné školy v obci Pchery na Slánsku a po ukončení se začal učit zámečníkem. Později byl dán na studie. Obecnou školu dochodil v piaristické škole ve Slaném a pak v letech 1873-1877 navštěvoval piaristické gymnázium ve Slaném. V letech 1877-1881 studoval učitelský ústav v Praze. Po studiích nastoupil v září 1881 místo prozatímního učitele na škole v Kvílicích a působil zde 4 roky. V období let 1885-1903 učil na školách v Pcherách a v Hnidousích a od 1.1.1904 přešel do Kralup n. Vltavou jako prozatímní odborný učitel měšťanské školy. Na kralupské měšťance učil až do r. 1923, kdy byl penzionován.

Od mládí měl zájem o přírodu a často podnikal různá přírodovědecká bádání a průzkumy ve svém okolí. Probádal staré řečiště Vltavy od Kralup do Mlčechvost, zjišťoval geologické složení okolí Kralup n. Vlt., ale jeho hlavní zájem patřil entomologii. Specializoval se na studium ploštic (Heteroptera), kde se záhy pro tento hmyzí řád stal odborníkem. Sběry ploštic prováděl v pražském okolí, na Slánsku, v okolí Kralup n. Vlt., u Kročehlav a na Mělnicku. Měl bohaté zahraniční styky s řadou odborníků, např. s prof. O. M. Renterem z Helsingfarsu, s Dr. G. Horváthem z budapešťského muzea a do Kralup jej přijel navštívit prof. Lecour z pařížské Sorbony. Vydal několik prací ze systematiky českých ploštic a publikoval též příspěvky obsahující výsledky jeho heteropterologického faunistického průzkumu. Z jeho hlavních prací je možno jmenovat: "Stručný analytický přehled českých štítnatek-Pentatomidae" (Vesmír, 32/1903), "Stručný analytický přehled českých vroubenek-Coreidae" (Čas. Č. spol. ent., 1/1904), "České štíhlenky-Berytidae" (Vesmír, 35/1906), "České síťnatky-Tingitidae" (Čas. Č. spol. ent., 4/1907) a samostatně v Entomolog. příručkách č. II), "Palearktické druhy a rody podčeledi Cimicinae" (Čas. Č. spol. ent., 8/1911). Z faunistického průzkumu zpracoval "Nové české Hemiptery" (Čas. Č. spol. ent., 3/1906), "Vzácnější Hemiptery z okolí Kralup n. Vlt. ulovené v r. 1916 a 1917".(Čas. Č. spol. ent., 14/1917).

Shromáždil velkou sbírku, ze které po jeho smrti malou část koupilo Národní muzeum v Praze a podstatná část byla zničena za leteckého náletu na Kralupy n. Vlt. v roce 1945. Zachráněný zbytek sbírky byl uložen v muzeu v Nelahozevsi a po jeho zrušení byla sbírka přemístěna do Okresního muzea v Mělníku.

B i o g r a f i e :

Anonym: "Vzpomínky" (článek věnovaný Fr. Mužíkovi). Říp, list čsl. národní demokracie na Podřipsku, roč. 7., č. 32, 1926.

Výbor: František Mužík, odborný učitel v Kralupech, mrtev. Čas. čs. spol. ent., 24, 1927, p. 69.

Špecinger O.: Kralupsko. (V knize biograf. zmínka o Fr. Mužíkovi). Vyd. 1949.

Schuster F.: Z pedagogické minulosti Kralupska a Velvarska. (Uvedeny údaje o Fr. Mužíkovi). Kralupský vlastivědný sborník, září 1958: III., p. 27.

N

N É C S E Y István

nar. 12.II.1870 ve Vráblech - zemř. 26.III.1902 v Mnichově.
Národnost maďarská. Malíř-ilustrátor. Entomolog-amatér, lepidopterolog.

Obecnou školu vychodil v rodných Vráblech a gymnázium navštěvoval v Nitře a Bratislavě. Maturoval v roce 1887 a vzhledem k talentu a zálibě v malování se rozhodl studovat malířství. Nejprve studoval soukromě u Šimona Hollósyho v Mnichově a na podzim roku 1888 přešel na mnichovskou uměleckou akademii, studovat malířskou klasiku. V roce 1890 odešel do Francie, kde se dal zapsat na výtvarnou Akademii Julian v Paříži a pracoval zde pod vedením profesorů Julese Lefébra, Benjamina Constanta a Doucets. Po ukončení pobytu v Paříži se v roce 1891 vrátil do Vráblů, odkud odešel do Ostřihomu, kde v létech 1892-1893 vykonal vojenskou službu. Po ukončení vojny a návratu do Vráblů mohl jako malíř realizovat své získané zkušenosti a umělecké představy.

Velice jej zaujalo malování přírodních, zejména zoologických objektů a začal se věnovat ilustraci přírodovědeckých knih. V r. 1899 vyšla třídílná ornitologická kniha s jeho ilustracemi ptáků "Ptactvo Uher z hlediska hospodářského významu". Jeho četné kresby byly též použity jako ilustrace školních učebnic přírodopisu.

Od svých dětských let se Nécsey s velikou láskou a pílí věnoval sbírání a kreslení motýlů. Systematickému a vědeckému lepidopterologickému studiu se věnoval v období let 1893-1902. Nejprve vypracoval přehledný seznam motýlů, o kterých předpokládal, že se v Maďarsku vyskytují a po dobu sledovaného období postupně zapsal do svého seznamu 2.120 druhů motýlů, z nichž bylo z území dnešního Slovenska 482 druhů. Nejvíce nálezů motýlů soustředil z okolí Vráblů, odkud uvedl 421 druhů. Néc-

sey se připravoval na sestavení velkého barevného atlasu maďarských motýlů (včetně území tehdejšího Slovenska), pro který měl nakresleno přes tisíc ilustrací. Z pozůstalosti se zachovalo 629 kreseb motýlů, které jsou uloženy v Tekovském muzeu v Levicích. Mimo ilustrací motýlů napsal Mécsey též literární lepidopterologické příspěvky, které publikoval v entomologickém časopise Rovártani Lapok v Budapešti. Jsou to práce: "Pentophora morio" (1899) pojednávající o biologicko-ekologických vlastnostech uvedeného motýla, dále "Lépkebiológiai megfigyelések" (1899) o biologickém pozorování motýlů a příspěvek "Barsmegye nagylepkéi" (1900) pojednává o faunistickém průzkumu motýlů. Istvánu Nécseymu patří také prioritní právo, pokud jde o zjištění některých druhů motýlů na Slovensku a ze záznamů jeho výzkumů byly doplněny poznatky o celkovém rozšíření motýlů na území Slovenska.

B i o g r a f i e :

Aigner L.: Nécsey István. Rovártani Lapok, 1903, p. 1-9.

Madlen J.: Motýle v štúdiách Štefana Nécseyho. Vyd. Tekovské múzeum v Leviciach, 1975, pp. 171 + příl.

N E C H L E B A Alois, Prof., Ing.

nar. 28.VI.1859 v Miletiích u Velvar - zemř. 2.VI.1944 v Rakovníku. Národnost česká. Vrchní lesní rada křivoklátského polesí, profesor a vedoucí katedry ochrany lesů VŠZLI při ČVUT, přední lesnický odborník. Člen Čs. akademie zemědělské, Masarykovy akademie práce a Národohospodářského ústavu při České akademii.

Nižší německou reálku vystudoval v Litoměřicích, vyšší českou v Praze, kde v r. 1878 maturoval. Po maturitě odešel na polytechniku do Curychu studovat na lesnické fakultě v letech 1879-1882. Pobyl pak ještě rok na univerzitě v Mnichově a po kratších studijních cestách v Itálii, Istrii a Německu se v r. 1883 vrátil do Čech a nastoupil jako asistent lesního úřadu fürstenberského panství na Křivoklátě. Za dlouhá léta své služby zde prošel všemi hodnostmi služební kariéry až po titul vrchního lesního rady a vedoucího celého křivoklátského lesního hospodářství o rozloze více než 30.000 ha. V době, kdy spravoval tento lesní majetek, byl často postaven před rozsáhlé úkoly při zdolávání různých živelných kalamit (sníh, mniška, kůrovec, obaleč jedlový) a dostával se do styku nejen se všemi odvětvími lesnictví, ale řešil i ekonomické a správní otázky. 1.10.1922 odešel na vlastní žádost do výslužby a přesídlil z Křivoklátu do vlastního domu v Petrovicích u Rakovníka. V témže roce byl povolán do funkce honorovaného docenta na lesnic-

ký odbor VŠZLI při ČVUT v Praze, kde byl pověřen přednáškami z ochrany lesů a přednáškami encyklopedie lesnictví. Současně se stal přednostou katedry ochrany lesa a pečlivě se staral, aby ústav i jeho sbírky v krátké době vzorně vybavil po stránce pedagogické, vědecké i materiální. V letech 1924-1928 přednášel Alois Nechleba ochranu lesa také na lesnickém odboru Ukrajinské hospodářské akademie v Poděbradech. V r. 1927 byl jmenován smluvním profesorem pro obor ochrany lesů na VŠZLI při ČVUT a přednášel zde až do r. 1933, kdy odešel trvale do výslužby. V r. 1922 se aktivně zúčastnil při založení Výzkumného ústavu pro ochranu lesů v rámci lesnického výzkummictví ministerstva zemědělství. K výzkummým pracem se vracel v průběhu celého období své vysokoškolské činnosti a řada příspěvků z lesnické entomologie dosvědčuje jeho oddanost tomuto oboru. Kromě vysokoškolských skript "Ochrana lesa" z r. 1924 a knihy "Pokrok v lesní ochraně za poslední období" (1932), napsal do různých odborných časopisů řadu příspěvků z lesnické entomologie. Z četných jeho děl je pro příklad možno jmenovat práce "Studie o mnišce" (1920), "Po mnišce kůroveo" (1922), "Ze života mola modřínového" (1926), "Studie z biologie lesního hmyzu" (1929), "Sebeobrana larvy tesaříka osikového drsného proti nepřátelům živočišným" (1929), "Sbírka pramenů k dějinám výskytu škodlivého lesního hmyzu v Čechách ve starších dobách až do r. 1839" (1929) a mnohé jiné. Ve své době byl Alois Nechleba jedním z nejvýznamnějších odborníků pro užitou lesnickou entomologii a praktickou lesní ochranu.

B i o g r a f i e :

Mokrý Th.: Prof. Ing. A. Nechleba sedmdesátníkem. Čs. zemědělec, 11., 1929, p. 386-389.

Pfeffer A.: Ing. Alois Nechleba osmdesátníkem. Lesnická práce, 18., 1938, p. 297-312.

Pfeffer A.: Prof. Ing. Alois Nechleba. In: České vysoké učení technické v Praze 1938-1945. VII. Vysoká škola zemědělského a lesního inženýrství. ČVUT Praha, 1948, p. 101-103.

Frič J. a kol.: Velké vzory našeho lesnictví (Nechleba A.. 176-178). ČSAZV-SZN Praha, 1958.

Korf V.: Nechleba Alois. Naučný slovník lesnický. II. díl, ČSAZV-SZN Praha, 1959, p. 1250-1251.

Koleška Z.: Entomologie v historii pražské Vysoké školy zemědělské (Nechleba A., p. 188-189). Sborník VŠZ Praha, Fak. agro, Řada A., 1975.

Koleška Z.: Příspěvek k historii entomologického průzkumu Křivoklátska (Nechleba A., p. 98). Sborník Bohemia centralis, 4., 1975.

B i b l i o g r a f i e :

Lesnická práce, 18., 1939, Písek, p. 304-312.

Pfeffer A.: Bibliografie entomologického písemnictví Čech, Moravy a Slezska od roku 1800-1940. (Nechleba A., p. 239, 245, 250, 260, 265, 289, 296-297, 311, 326). Čas. Čs. spol. ent., 47., 1950.

N E J D L Viktor, PhDr.

nar. 15.XII.1870 v Plánici u Klatov - zemř. 20.VI.1934 v Mělníku. Národnost česká. Středoškolský profesor, ředitel gymnázia, přírodovědec. Členem České spol. ent. v letech 1906-1914. Členem Přírodovědeckého klubu v Praze v období 1893-1932.

V letech 1881-1887 absolvoval reálku v Praze-Karlíně, odkud přešel studovat přírodní vědy na filozofickou fakultu Karlovy university v Praze. 3.7.1895 byl promován doktorem filozofie. Ještě během vysokoškolských studií začal od r. 1893 pracovat jako asistent mineralogicko-petrografických sbírek Národního muzea v Praze a působil zde až do r. 1899. V období let 1899-1910 pracoval jako středoškolský profesor přírodopisu, matematiky a fyziky na pražských gymnáziích v Truhlářské, Žitné a Křemencové ulici, dále na žižkovské reálce a v soukromém dívčím gymnáziu Elišky Krásnohorské v Praze 2. V roce 1910 přešel z Prahy na Mělník, kde od 16.8.1910 do 31.12.1933 zastával funkci ředitele reálného gymnázia.

Entomologií se zabýval v mladším věku jako amatér a hmyz sbíral v pražském okolí, hlavně jako učitel přírodopisu, pro doplňování učebních pomůcek a školních sbírek na středních školách, kde vyučoval. Jako přírodovědec a ředitel gymnázia v Mělníku byl zakladatelem přírodovědeckých, hlavně entomologických sbírek tohoto ústavu. Byl autorem několika přírodopisných učebnic a různých přírodovědeckých pojednání.

N E K U T František

nar. 20.X.1840 v Chýnově u Tábora - zemř. 22.VII.1909 v Chýnově u Tábora. Národnost česká. Středoškolský profesor, zasloužilý učitel, přírodovědec a popularizátor přírodních věd. Zakladatel a prvý předseda Klubu přírodovědeckého v Praze. Členem České spol. ent. v období 1904-1909.

Vystudoval gymnázium v Jindřichově Hradci a po maturitě studoval přírodní vědy na Karlově universitě v Praze. Byl muzejním spolupracovníkem prof. Dr. Ant. Friče a v letech 1866-1867 byl asistentem prof. Steina. Jako středoškolský učitel začal ve školním roce 1867/68 půso-

bit v Litomyšli, později učil v Pardubicích, Hradci Králové a na reálném gymnáziu na Malé Straně v Praze, kde byl do r. 1900. Poté byl ustanoven jako c.k. gymnazijní profesor v Praze na Smíchově. V r. 1871 založil společně s přítelem Václavem Kumpoštem přírodovědecký časopis Vesmír, jehož byl od I. ročníku redaktorem. Měl ideální a nezištný zájem o všechny obory přírodních věd. Přeložil do češtiny obsáhlou pasáž "Ptáci" z Brehmova "Života zvířat", s prof. Dr. A. Fričem napsal Monografii českých korýšů a přispíval do četných časopisů, kam psal i populárně vědecké články z oboru entomologie. Z jeho entomologických prací je možno citovat "O zvučících ústrojích hmyzu" (Živa, 1866), "Červec nopálový-Coccus cacti L." (Vesmír, 1871), "O termitech čili bílých mravencích" (Vesmír, 1873), "O zimním spánku přírody - hmyz" (Vesmír, 1873), "Jakým způsobem lze vyhubiti broučky dřepčíky, též zemní blešky Haltica zvané" (Vesmír, 1873), "O důležitosti brouka vrubouna posvátného" (Vesmír, 1878), "Mouchy pestřenky-Syrphidae" (Vesmír, 1878) a j.

B i o g r a f i e :

In: Zpráva jednatelská České společnosti entomologické za správní rok 1909. (Nekut F., p. 16-17). Čas. Č. spol. ent., 6., 1909.

N E M Č E K Stanislav, Ing.

nar. 2. VII.1921 - zemř. 1980

Národnost slovenská. Zaměstnanec ČSD. Entomolog-amatér, lepidopterolog. Člen Slovenské entomologické společnosti při SAV.

Žil v Likavce u Ružomberoku a později ve Vrútkách. Vysokoškolským studiem získal inženýrský titul a pracoval jako zaměstnanec československých státních drah.

V entomologii se zabýval sběrem a studiem motýlů (Lepidoptera) na Slovensku. Faunistické průzkumy prováděl v oblasti Velké Fatry, Liptovské kotliny a na Dolním Liptově. Největší pozornost věnoval průzkumu a sběru motýlů v Chočském pohoří, odkud zpracované údaje o získaném lepidopterologickém materiálu publikoval v práci "Príspevok k doterajším poznatkom motýlov Chočského pohoria (Slovensko)" (1953). Lepidopterologickými údaji ze svojí sbírky přispěl do Prodromu Lepidopter Slovenska prof. Dr. Karlu Hrubému z r. 1964. Nemčekovy sběry motýlů z různých oblastí Slovenska jsou uloženy ve třech slovenských muzeích - Liptovské muzeum v Ružomberoku (3.238 exemplářů), Považské muzeum v Žilině (447 exemplářů) a Muzeum Slov. krasu a ochrany přírody v Liptovském Mikuláši (581 exemplářů).

N Ě M E C Josef

nar. 8.IV.1866 v České u Brna - zemř. 5.X.1943 v Brně. Národnost česká. Učitel, ředitel střední školy. Entomolog-amatér, koleopterolog. Členem moravského odboru Čs. spol. ent. od r. 1921. V letech 1921-1930 uveden v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň.

Po ukončení základní školní docházky se začal učit truhlářem. Záhy však přešel do učení k obchodníkovi v Jehnicích a doučoval se v Brně. V době dospívání, pod vlivem svých kamarádů studentů, zatoužil po vzdělání, a proto v 16 letech vstoupil do gymnázia ve Starém Brně, odkud později přestoupil na učitelský ústav, kde maturoval v roce 1889. Nejprve působil jako podučitel na obecných školách a v r. 1892 přijal místo na nové dívčí škole v Brně. Samostudiem literatury rozvíjel své záliby o přírodu a později se dal zapsat jako mimořádný posluchač na brněnskou techniku do předmětů mineralogie, petrografie, polní a lesní hospodářství a technická chemie. Z těchto předmětů také složil kolokvijní zkoušky. S geologickými exkurzemi procestoval Čechy a Moravu a zavítal i do ciziny. V roce 1903 se stal ředitelem Vyšší dívčí školy (později Odborná škola pro ženská povolání) a sám založil Sociální školu. Jeho pedagogická práce na brněnských dívčích školách byla velice aktivní a rozsáhlá. S dalšími pedagogickými spolupracovníky vykonal pro rozvoj ženského vzdělání a výchovy veliké dílo.

Na úseku entomologie se od mládí zajímal o studium, faunistiku a sběr brouků (Coleoptera). Jako entomolog vydatně přispěl k zvýšení úrovně entomologických bádání na Moravě. Byl ve styku s předními moravskými entomology, hlavně s MUDr. Ant. Fleischerem i jeho bratrem MUDr. Josefem Fleischerem. Stál u počátku vzniku Moravského odboru Čs. spol. ent. v Brně i českého Klubu přírodovědeckého v Brně, zvláště jeho entomologické sekce. V roce 1924 byl zvolen do funkce náhradníka výboru brněnské pobočky Čs. spol. ent. Byl velice aktivním koleopterologem a sběry brouků prováděl doma i v cizině. V Čechách sbíral velice pilně v Krkonoších (referuje o tom v předmluvě svého Přehledu brouků ČSR na str. 9 Ant. Fleischer) a na Moravě sbíral v řadě oblastí po celém území. Nejvíce sbíral v okolí Brna, v Řečkovicích, Pisárkách, na Pavlovských kopcích, u Hranic na Moravě a jinde. Na Slovensku prováděl sběry v Nízkých Tatrách. V roce 1906 zavítal do Jugoslávie a v období let 1930-1936 ještě několikrát navštívil Dubrovník, kde vždy prováděl koleopterologické sběry. Svou entomologickou sbírku věnoval Vysoké škole zemědělské v Brně.

B i o g r a f i e :

Kratochvíl J.: Odešel nám pan ředitel J. Němec.... Entomologické listy (Folia entomologica), 7., 1944, Brno, p. 31-32.

N E R U Š I L Alois

nar. 13.XII.1889 v Nasobůrkách u Litovle - zemř. 2.X.1967 v Litovli. Národnost česká. Obuvník. Entomolog-amatér, lepidopterolog, sběratel přírodnin, zoopreparátor a cestovatel. V r. 1930 je za ČSR uveden v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň.

Vychodil německou měšťanskou školu a vyučil se obuvníkem v Litovli na Moravě, kde si později zřídil malou obuvnickou živnost. V letech 1929 až 1932 byl zaměstnán u moravské zoologické firmy "F a l c o", kde opravoval přírodovědecké exponáty a učební pomůcky ze školních kabinetů, zhotovoval demonstrační školní entomologické sbírky, vývoje hmyzu pro výuku a jiné exponáty.

V entomologii se zabýval sběrem motýlů, za kterými podnikl řadu sběratelských cest ve vlasti i do ciziny. Lepidopterologicky prozkoumal jižní Moravu, hlavně okolí Bzence, dále Moravský kras, Litovelsko, Kosíř, Náměšť na Hané, Olomoucko, Šternbersko, Českomoravskou vysočinu a Jeseníky. Na jižním Slovensku sbíral v okolí Komárna. Mimo četných sběratelských exkurzí ve vlasti podnikl i několik entomologických cest do ciziny. Byl výborným cyklistou a cesty v Evropě konal hlavně na velocipédu. V r. 1925 podnikl cestu do Tyrol a do Itálie, v r. 1966 sbíral v Maďarsku a v r. 1967 ve svých 78 letech jel za motýly na kole do Jugoslávie a zpět. Vypravil se však i do zámoří. V r. 1928 byl pět měsíců v Jižní Americe, kde zakusil útrapy argentinské pampy, lovil hmyz v Uruguay a Paraguay a odvážil se i na neprozkoumané území divokého indiánského kmene Chivarů. Druhou cestu do Jižní Ameriky vykonal v r. 1933. Tehdy navštívil Ecuador a Brazílii, kde sbíral v povodí řeky Amazonky. Kromě bohatých sběrů hmyzu přivezl z Jižní Ameriky také úlovky větších zvířat (šelmy, opice, ptáky, hady) a některé indiánské entografické předměty. Po roce 1933 uspořádal v Litovli a v Olomouci výstavy exotických brouků a motýlů a několik přednášek o přírodě Jižní Ameriky na litovelských školách. Sběratel Alois Nerušil nezakládal svou entomologickou sbírku na vědeckém podkladě, ale sbíral pouze ze záliby pro krásu motýlích barev a bizardnost tvarů brouků. Nashromáždil 40 krabic domácích i exotických brouků a motýlů. Hmyz si vyměňoval též se zahraničními sběrateli prostřednictvím inzerátů, které uveřejňoval v německém časopise Insektenbörse. Nerušilova entomologická sbírka je uložena v depozitáři Vlastivědného ústavu v Olomouci.

B i o g r a f i e :

Anonym (jk): Dva a půl tisíce kilometrů na kole. (O cestě A. Nerušila Z Litovle do Jugoslávie). Stráž lidu - List Okresního národního výboru v Olomouci, 47., č. 64 z 11.8.1967, p. 3.

N E U M A N František, Ing., arch.

nar. 2.X.1913 ve Vídni - zemř. 25.IX.1981 v Českých Budějovicích. Národnost česká. Architekt, středoškolský profesor. Entomolog-amatér, lepidopterolog. Členem Čs. spol. ent. od roku 1971.

Po vysokoškolských studiích působil jako architekt-projektant, později začal pracovat jako středoškolský profesor na Průmyslové škole stavební v Českých Budějovicích. Zpracovával projekty na rekonstrukce památkově chráněných objektů a byl též velmi dobrým malířem, který technikou akvarelu zachytil řadu dnes již neexistujících objektů na Budějovicku.

Největším jeho zájmem ve volném čase byl faunistický průzkum a sběr motýlů (Lepidoptera). Jako lepidopterolog sledoval a zpracovával skupiny Heterocera a Rhopalocera ČSSR. Sbíral v okolí Českých Budějovic i na jiných místech jižních Čech a zajížděl též na jižní Moravu a na Slovensko. Prázdninové období trávil v rodinném domku v Dobré Vodě u Nových Hradů, kde prováděl noční odchyty motýlů na světlo. Zabýval se též soustřeďováním údajů o závislosti letové aktivity nočních motýlů na povětrnostních podmínkách a zjištěné závislosti graficky vyhodnocoval. V zimních měsících ve volném čase externě pracoval v entomologickém oddělení Jihočeského muzea, kde zpracovával rozsáhlý materiál ze svých dokumentačních odchytů. Ve Sborníku Jihočeského muzea v Čes. Budějovicích publikoval Fr. Neuman v r. 1971 práci "Zpráva o průzkumu motýlů (Lepidoptera) v okolí obcí Dobrá Voda a Hojná Voda v Novohradských horách". (11/1971).

B i o g r a f i e :

Ebenhöh J.: Odešel Ing. arch. František Neuman (2.10.1913 - 25.9.1981). Sborník Jihočeského muzea v Čes. Budějovicích, Přír. vědy, 22., 1982, p. 36.

N E U W I R T H František

nar. 23.X.1897 v Jindřichově Hradci - zemř. 1972
Národnost česká. Výzkumný pracovník, cukrovarník, fytopatolog. Badatel v užité zemědělské entomologii. Členem Čs. spol. ent. v letech 1924-1936. Členem Čs. botanické společnosti při ČSAV od r. 1950. V letech 1926-1930 je za ČSR uveden v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň.

Základní školu vychodil v Jindřichově Hradci a pak studoval obchodní akademii v Brně. Po maturitě se stal bankovním úředníkem. Byl však velkým milovníkem přírody a proto v letech 1917-1921 studoval přírodovědu jako mimořádný posluchač Karlovy university. V období 1920-1922 absolvoval též různé mikrotechnické kurzy na české technice a pak ve škol. roce 1924-1925 studoval mimořádně fytopatologii na Vysoké škole zemědělského a lesního inženýrství ČVUT v Praze. V r. 1924 nastoupil jako asistent do fytopatologického oddělení Výzkumného ústavu cukrovarnického průmyslu v Praze-Střešovicích, kde později jako vedoucí tohoto oddělení působil až do r. 1939. V období okupačních let a dále po roce 1945 odborně pracoval jako technický poradce Chemických závodů a Bohumíně a v Praze a také jako externí znalec v oboru ochrany rostlin pro ministerstvo zemědělství a zemědělské výzkumné ústavy.

Ve výzkumné činnosti se Neuwirth věnoval bádání o hygieně, chorobách a hmyzích škůdcích cukrové řepy. Pro získání vhodných přírodních insekticidních látek se v padesátých letech úspěšně zabýval aklimatizací a zaváděním kopretiny stračkolisté (Pyrethrum cinerariaefolium Trev.) do pěstování v ČSR. Ze svých poznatků o této rostlině napsal v letech 1954-1956 řadu článků, v nichž propagoval její zavedení do kultury pro velkoplošné zemědělské pěstování. Z vlastního osobního zájmu se v entomologii zabýval studiem a sběrem zástupců řádu stejnokřídlých - Homoptera. Za svůj život napsal přes 370 vědeckých, popularizačních a propagačních prací uveřejněných v nejrůznějších odborných i populárních časopisech. Z jeho populárně vědeckých prací je pro příklad možno jmenovat článek o chroustech "Veřejný nepřítel č. 1" (Naší přírodou, 3., 1939-1940, p. 87) a článek o názvu "Jest onemocnění vyvolané plošticí Piesma quadrata Fieb. virusovou chorobou?" (Listy cukrov., 45., 1927, p. 25).

B i o g r a f i e :

Kulturní adresář ČSR, II. roč. (Neuwith F., p. 371), Praha, 1936.
Morávek A.: František Neuwirth. Preslia, 39., 1976, p. 440-441.

N E V O L E Milan, PhDr., Doc.

nar. 2.X.1846 v Bělehradě, Jugoslávie - zemř. 23.XI.1907 v Praze. Národnost česká. Docent chemie, majitel soukromé chemické laboratoře. Entomolog-amatér, lepidopterolog. Členem Č. spol. ent. od r. 1906.

Střední školu studoval ve Vídni a v Praze, vysokoškolské studium konal na vídeňské universitě. Po studiích se začal věnovat cukrovarnictví, ale počátkem sedmdesátých let min. stol. přešel na pražskou německou techniku, kde působil jako asistent chemické stolice. V r. 1876 se habilitoval z chemie a získal docenturu na české technice a záhy nato i na pražské universitě. V roce 1877 odešel studovat do Paříže, kde pobyl dva roky. Po návratu z Francie se v r. 1879 vzdal činnosti vysokoškolského učitele a zařídil si v Praze soukromou chemickou laboratoř. Pracoval pak hlavně jako národohospodář a věnoval se znovu cukrovarnictví. Byl redaktorem odborného časopisu "Zeitschrift für Zucker-Industrie in Böhmen".

Svůj entomologický zájem soustředil na studium motýlů (Lepidoptera). Konal četné sběratelské exkurze do různých krajů Čech a Moravy a svou pozornost věnoval pouze sběru a studiu motýlů své vlasti. Sbírku sestavoval z lepidopterologického materiálu jen osobně sbíraného.

B i o g r a f i e :

Anonym: Úmrtí - PhDr. Milan Nevole. Čas. Čes. spol. ent., 4., 1907, p. 137.

Anonym: Zemřelí - Dr. Milan Nevole. Příroda, 6., 1907/8, p. 132.

N E Z B E D A Augustin

nar. - zemř.

Národnost česká. Typograf. Entomolog-amatér, koleopterolog. V roce 1921 za ČSR uveden v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň.

Žil a působil na Mělníce, v jehož okolí prováděl průzkum a sběry brouků (Coleoptera). Byl znám jako zakladatel soukromého entomologického kroužku na Mělníce, který měl své schůzky v hostinci v mělnické čtvrti Rybářích.

N E Z B E D A Jan

nar. - zemř. 4.XI.1945 v Praze.

Národnost česká. Středoškolský učitel. Entomolog-amatér, lepidopterolog. Členem Čs. spol. ent. od r. 1930.

Po ukončení středoškolského studia přešel v letech 1930-1935 studovat přírodovědeckou fakultu Karlovy university v Praze. Po ukončených

studiích nastoupil učitelskou dráhu a v r. 1936 začal pracovat jako středoškolský učitel v Praze.

V entomologii se zabýval sběrem a studiem motýlů (Lepidoptera). Sbíral v pražském okolí a na různých lokalitách v oblasti středních Čech. Údaje o osudu jeho lepidopterologické sbírky nejsou známy.

N I C K E R L František Antonín, Prof., Med.Dr.

nar. 4.XII.1813 v Praze - zemř. 4.II.1871 v Praze.
Národnost německá. Lékař, vysokoškolský profesor přírodních věd a technického zbožíznalství. Entomolog-lepidopterolog. Od r. 1840 byl členem Entomologického spolku ve Štětíně a od r. 1843 dopisujícím členem Společnosti přírodovědeckých badatelů v Altenburku. Členem Královské čes. Společnosti věd byl od r. 1850 a členem francouzské entomologické společnosti v Paříži od r. 1857. Dále byl od r. 1851 členem německého přírodovědeckého spolku Lotos a členem Českého muzea.

Studoval gymnázium na Novém Městě v Praze a pak začal studovat filozofii. Filozofická studia dokončil v r. 1834. Pro svou náklonnost k přírodním vědám věnoval se ještě studiu mediciny na pražské lékařské fakultě, kde byl 16.2.1841 prohlášen doktorem mediciny. V letech 1842-1849 byl asistentem zoologie a mineralogie na pražské univerzitě a v letech 1851-1869 působil na pražské Polytechnice jako profesor přírodních věd a technického zbožíznalství. V r. 1850 byl jmenován inspektorem zoologických sbírek Českého muzea a byl prvním z muzejních pracovníků, kdo navrhl muzejnímu výboru, aby výstavní exponáty byly opatřeny též českými nápisy. Od r. 1852 vedl redakci německého přírodovědeckého časopisu Lotos. Vzhledem ke svému špatnému zdravotnímu stavu vlivem plicního onemocnění zažádal o povolení odchodu do výslužby, kam přešel od 1.10.1869 za plného uznání jeho vynikajících služeb a pracovních výkonů.

Vlastní vědecký zájem v entomologii soustředil prof. Dr. F. A. Nickerl na studium a sběr motýlů (Lepidoptera), z nichž nejproslulejší byla jeho sbírka drobných motýlů (Microlepidoptera). Jednou z jeho prvých prací bylo pojednání o českých motýlech, které předložil na XV. Shromáždění přírodovědců v Praze v r. 1837. Tato práce jako prvý systematický přehled denních motýlů v Čechách vyšla pak pod názvem "Bohmens Tagfalter" v pražském nakladatelství J. G. Calve (1837). Později své faunistické názory o výskytu českých motýlů šíři rozvedl v pojednání z r. 1850 "Synopsis der Lepidopteren-Fauna Böhmens". Téměř každoročně podnikal vědecké cesty do Švýcarska, Itálie, Francie, Maďarska a Německa. Lepidopterologické sběry prováděl rovněž v alpských krajinách

Horních Korutan a v Solnohradsku a o fauně motýlů těchto oblastí podal zprávu v časopise Entomologische Zeitung ve Štětíně v r. 1845. Časté sběratelské exkurze konal F. A. Nickerl také v Čechách, kde sbíral na mnoha místech v různých krajích (např. pražské okolí, střední Čechy, severní a východní Čechy, Krkonoše). V pražském okolí byla jeho nejčastěji navštěvovanou lokalitou zbraslavská Závist, kde prováděl četné faunistické průzkumy a objevil pro českou hmyzí zvířenu mnohé významné druhy.

Prof. Dr. F. A. Nickerl byl také prvním entomologem, který v rakouské monarchii vzbudil zájem o chov cizokrajných bourců. V r. 1857 na vyzvání pařížského spolku Societé d´acclimatisation provedl pokusy s pěstováním různých druhů bourců a dal podnět k založení hedvábnictví v Čechách. Byl v čilém písemném i osobním styku s mnoha vynikajícími entomology z různých zemí. V letech 1853-1863 udržoval písemný styk s kustodem c.k. zoologického kabinetu ve Vídni Johannem Angelo Ferarim a v letech 1868-1870 měl písemný styk s entomologem prof. Gustavem Kraatzem v Berlíně. Nickerlovy rozsáhlé sbírky byly každoročně navštěvovány velkým počtem zahraničních badatelů, kteří v jeho entomologických materiálech zjistili řadu vzácných i nových druhů, např. vzácnou můru, poprvé v Čechách F. A. Nickerlem objevenou, nazval entomolog C. F. Freyer Apamea nickerli Fr. (Noctuidea, Lepidoptera) a G. A. W. Herrich-Schäffer nazval nový druh mola Stagmatophora nickerli H.-Sch. (Cosmopterygidae, Lepidoptera).

Pražská Fysiokratická společnost, uctívajíc v prof. dr. F. A. Nickerlovi významného badatele entomologické vědy, dala na Závisti v jeho nejoblíbenějších místech na skále v Březanském údolí v roce 1874 zasadit pamětní desku se slovy: "In memoriam F. A. Nickerli".

Po smrti prof. F. A. Nickerla převzal rozsáhlé entomologické sbírky do další péče jeho syn MUDr. Otakar Nickerl.

B i o g r a f i e :

Anonym: Prof. Dr. F. A. Nickerl. Lotos, 21., 1871, p. 46-48.

Anonym: Vermischte Notizen. Prof. Dr. Fr. Ant. Nickerl. Verh. geol. Reichsanst. Wien, 1871, p. 66.

Anonym: Nickerl Franz Ant. Bohemia, Prag, 5.2.1876.

Anonym: Prof. Dr. F. A. Nickerl. Entomologische Zeitung, 32., 1871, Stettin, p. 318-320.

Kořenský J. (Kký): Nickerl František. Ottův slovník naučný, 18., 1902, Praha, p. 289.

Vávra V.: In memoriam Nickerl. Acta entomol. Mus. nation. Pragae, 1., 1923, p. 3-12.

Tykač J.: Böhmens Tagfalter. Prof. Dr. F. A. Nickerl. Čas. Čs. spol. ent., 34., 1937, p. 95.

Koleška Z.: Entomologie v historii pražské vysoké školy zemědělské. (Nickerl F. A., p. 177-178). Sborník VŠZ v Praze, Fak.agronom., řada A., 1975.

Koleška Z.: Závist u Zbraslavi - klasická lokalita českých entomologů. (Nickerl F. A., p. 94-95). Bohemia centralis, Praha, 7., 1978.

B i b l i o g r a f i e :

Acta Entomologica Bohemoslovaca, 68., 1971, p. 61.

Index Litteraturae Entomologicae, Serie I., Bd. 3, p. 884-885, Berlin-Dahlem, 1928.

Index Litteraturae Entomologicae, Serie II., Bd. 3, p. 187-188, Berlin 1968.

N I C K E R L Otakar, Prof., MUDr.

nar. 22.I.1838 v Praze - zemř. 3.IX.1920 v Praze.
Národnost německá. Lékař, vysokoškolský profesor, zoolog, botanik. Entomolog-lepidopterolog a koleopterolog. Člen německého přírodovědeckého spolku Lotos v Praze a spoluzakladatel Fysiokratické společnosti v Čechách. Člen Klubu přírodovědeckého v Praze.

Byl synem prof. dr. F. A. Nickerla, významného pražského entomologa. Po středoškolských studiích začal studovat lékařství na pražské universitě, kde v r. 1862 získal lékařský diplom. Jako žák Opizův studoval též horlivě botaniku a v letech 1864-1868 zastával místo asistenta na pražské universitě. V r. 1868 byl jmenován profesorem přírodních věd na pražské Polytechnice, kde působil do r. 1870. V r. 1869 spolu s Dr. K. S. Amerlingem založil proslulou Společnost pro fysiokracii v Čechách, při které v r. 1872 založil entomologický odbor, který byl předchůdcem pozdější České společnosti entomologické. Po ukončení pedagogické činnosti byl v letech 1876-1904 přednostou dvou výzkumných zemědělských stanic. Prvou byla kontrolní stanice semenářská, kterou založil při Zemědělské radě pro Království české a druhá stanice pro zkoumání škůdců polního a lesního hospodářství. Zde byl pověřen vypracováním posudků o hmyzích škůdcích a otázkách fytopatologických, takže v této práci byl jedním z prvních průkopníků užité entomologie u nás.

Dr. O. Nickerl byl horlivým sběratelem a za svého života všeobecně uznáván za vůdčí osobnost české entomologie. Po otci zdědil ohromné sbírky Lepidopter a za svého života nashromáždil nové sběry, hlavně Coleopter i jiných hmyzích řádů. Byl prvým entomologem světového formátu

u nás a jeho styky s cizími vědci a badateli byly velice rozsáhlé. V letech 1865-1908 měl písemný styk s prof. Dr. Lucas von Heydenem z Frankfurtu n. Moh., v letech 1871-1901 s entomologem prof. Gustavem Kraatzem v Berlíně a v letech 1871-1873 s kustodem c.k. zoologického kabinetu ve Vídni Johannem Angelo Ferrarim. Dále byl v častém styku s Reitterem (ČSR), Hellerem (Německo), Dohrnem (Německo), Saunderem (USA) a jinými. Entomologické vzácnosti a rarity kupoval i za velmi značné finanční částky a mimo to získával originální sběry od četných sběratelů a cestovatelů. Získal četné řecké materiály od Krüpera, Steckerovy sběry z Afriky, velkou část sběrů Vrázových z Nové Guinei, Afriky a Ameriky, veliké sběry sběratele Odewahna z Austrálie, sběry Idy Pfeifferové z Madagaskaru a téměř úplnou entomologickou kořist Dr. E. Holuba z jeho cest po Jižní Africe a Feistmantelovy sběry z Indie. Také Nickerlův přítel cestovatel J. Kořenský daroval mu své hmyzí úlovky z četných zahraničních cest. Vědecké práce O. Nickerla byly publikovány v časopisech Lotos, Stettiner ent. Zeitg., Verhandl. d. zool.-bot. Gesellsch., Wien a v seznamech české entomofauny vydávaných Fysiokratickou společností v Čechách. Četné jsou též jeho "Zprávy o škodlivém hmyzu v Čechách", uveřejněné v publikacích Zemědělské rady pro Království české (1875-1890). K Nickerlově poctě bylo jeho jménem pojmenováno různými autory mnoho nových taxonů hmyzu, např. dr. J. Obenberger druhovým jménem "nickerli" pojmenoval řadu nově popsaných druhů krasců z různých částí světa. Po Nickerlově smrti přešly odkazem všechny rozsáhlé hmyzí sbírky a odborná knihovna do Entomologického oddělení Nár. muzea v Praze, kde jsou uloženy. Ve prospěch muzejní entomologie byla odkázána i značná část jmění, ze kterého byl založen "Nickerlův fond".

B i o g r a f i e :

Heller K. M.: Prof. Dr. O. Nickerl. Dtsch. entomol. Ztschr. Iris, 34., 1920, p. 263-266.

Howard L. O.: A History of Applied Entomology. (Nickerl, p. 309), Smiths. misc. Coll., 84: VIII + 566 pp.: 51 pls.

Keindl O.: In memoriam Nickerl. Prager Tagblatt, Nr. 214., 10.9.1920, p. 4.

Koleška Z.: Entomologie v historii pražské vysoké školy zemědělské. (Nickerl O., p. 178-179). Sborník VŠZ v Praze, Fak. agronom., řada A, 1975.

Kořenský J. (Kký): Nickerl Otakar. Ottův slovník naučný, 18., 1902, p. 289, Praha.

Kořenský J.: Odkaz prof. dra. Otokara Nickerla. Čas. Mus. Král. čes., odd. přír., 94., 1920, p. 89-93.

Kořenský J.: Smrt a závěť dra Otakara Nickerla. Čas. Mus. Král. čes., odd. přír., 94., 1920, p. 41-43.
Labler K.: Dr. Ottokar Nickerl - Prag + . Entomol. Jahrber., 30., 1921, p. 191-192.
Moucha J., Poláček V. B.: Zum gedenken an Prof. Dr. Ottokar Nickerl (1838-1920). Acta Entomologica Bohemoslovaca, 68., 1971, p. 60-62.
Obenberger J.: Sto let od narození MUDr. Otakara Nickerla. Čas. Nár. Muz., odd. přír., 113., 1939, p. 39-43.
Vávra V.: In memoriam Nickerl. Acta entomol. Mus. nat. Pragae, 1., 1923, p. 3-12.
Seznam rodů a druhů hmyzu pojmenovaných k poctě MUDr. O. Nickerla. Acta entomol. Mus. nat. Pragae, 1., 1923, p. 3-12.

B i b l i o g r a f i e :

Index Litteraturae Entomologicae, Serie II., Bd. 3., p. 188, Berlin, 1968.
Acta entomol. Mus. nat. Pragae, 1., 1923, p. 3-12.
Acta Entomologica Bohemoslovaca, 68., 1971, p. 61-62.

N I C K E R L Otakar junior, MUDr.

nar. 19.X.1873 v Praze - zemř. 27.V.1904 v Praze.
Národnost německá. Oční lékař. Entomolog-heteropterolog. Člen entomologické sekce Fysiokratické společnosti v Praze.

Studoval gymnázium a lékařskou fakultu v Praze. V prvých letech universitních studií pracoval v zoologické laboratoři prof. Hetschka, kde se věnoval studiu histologie a embryologie. Později se pak již zcela věnoval očnímu lékařství. V r. 1899 studium dokončil a byl prohlášen doktorem lékařství. Po získání lékařského diplomu byl jmenován asistentem oční kliniky německé university v Praze, kde vynikl neobyčejnou zručností a stal se známým jako výborný okulista.

Jako jeho děd a otec přilnul k přírodním vědám a též si oblíbil entomologii. Od raného mládí chodil na sběratelské vycházky se svým otcem prof. MUDr. O. Nickerlem sen., kdy v letech 1883-1890 sbírali v okolí Prahy a v lesnatém okolí Nové Huti u Berouna a v letech 1884-1896 na exkurzích za letního pobytu v Jiřetíně v Krušných horách. Jako gymnazista se začal zabývat sběrem a studiem ploštic /(Heteroptera) a založil si z nich cennou sbírku. Před maturitou v r. 1892 uveřejnil v časopise Stettner entomologische Zeitung práci o výsledku svého pozorování mimikrů některých Heteropter. Zajímavými údaji též přispěl do Klímova katalogu českých brouků z r. 1902. Podle jeho heteropterologic-

ké sbírky napsal jeho otec seznam nalezišť českých ploštic "Fundorte böhmischer Wanzenarten, nach der vom + MUDr. Ot. Nickerl jun. hinterlassenen Hemipterensammlung zusammengestellt." (Gesellsch. f. Physiokr. in Böhmens. Beiträge zur Insekten-Faune Böhmens. Bd. II., Prag, 1905).

N I E D L Jiří

nar. 14.IV.1920 v Praze - zemř. 11.IV.1986 v Chlumu u Třeboně. Národnost česká. Učitel. Přírodovědec, herpetolog. Entomolog-amatér, koleopterolog a hymenopterolog. Členem Čs. spol. ent. od r. 1934.

Vystudoval gymnázium v Praze 8-Libni a pražský Amerlingův učitelský ústav. Maturitu složil v roce 1939 a začal pracovat na obecné škole jako kandidát učitelství. Od r. 1940 působil jako učitel na obecných školách v Praze a v r. 1946 složil odborné zkoušky pro výuku na měšťanských školách. V tomto období přešel do jižních Čech, kde v Chlumu u Třeboně začal pracovat jako učitel. Později byl jmenován ředitelem základní školy v tomto městě a v roce 1970 mu bylo uděleno státní vyznamenání "Vzorný učitel".

Entomologií se zabýval od studentských let, kdy rovněž vstoupil za člena Čs. spol. ent., později si oblíbil též herpetologii a teraristiku. Zabýval se studiem brouků (Coleoptera) a blanokřídlého hmyzu (Hymenoptera). V koleopterologii věnoval největší zájem studiu tribu Carabini v celosvětovém rozsahu, dále studoval Lamellicornia (palearkt) a zástupce čeledi Buprestidae střední a jižní Evropy. U hymenopterologických studií věnoval pozornost čeledím Vespidae (celý svět), Sphecidae, Chrysididae (palearkt) a Apidae (jižní Čechy). V posledních letech života začal též projevovat zájem o sběr a studium nosatců (Curculionidae). Sběry a faunistický průzkum prováděl trvale a soustředěně v jižních Čechách a často i na mnohých lokalitách v nejrůznějších oblastech ČSSR. Zahraniční sběratelské cesty podnikl 3x,do Bulharska, 1x do Rumunska, Jugoslávie a Egypta, 3x do sovětské střední Asie a 2x na Kavkaz. Aktivně spolupracoval na zoogeografickém průzkumu a zpracování rozšíření tribu Carabini v ČSSR pro Zoogeografický ústav v Brně. Ze svých vědeckých poznatků zpracoval řadu entomologických prací, které publikoval v časopisech Entomologické listy, Přírodovědecký sborník Ostravského kraje, Časopis Slezského muzea a Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích. Jeho nejdůležitější prací je "Monografie československých druhů tribu Carabini", část I. až VII., kterou postupně publikoval v období 1956-1960 v Přírodovědeckém sborníku Ostravského

kraje. Z hymenopterologických prací, zpracovaných se spoluautorem K. Denešem, je možno jmenovat "Výsledky dosavadního průzkumu rozšíření kutilek na Třeboňsku" (1967) a "Výsledky dosavadního průzkumu rozšíření vos na Třeboňsku" (1969). Vedle faunistických prací a rozsáhlejších entomologických příspěvků napsal též řadu drobných populárních článků, např. "Znáte naše vosy?' (Včelařství, 1975) a několik publikací z oboru herpetologie.

B i b l i o g r a f i e :

Smetana O.: Entomologická bibliografie Československa 1951-1960.(Niedl J., p. 96, 104-105). Academia Praha, 1969.

Smetana O.: Entomologická bibliografie Československa za rok 1974. (Niedl J., p. 198). Entomologické Problemy, 15., 1979, Bratislava.

Smetana O.: Entomologická bibliografie Československa za rok 1975. (Niedl J., p. 164, 169). Entomologické Problemy, 16., 1980, Bratislava.

N I E S S L Gustav von Mayendorf, Prof.

nar. 26.I.1839, Verona, Itálie - zemř. 1.IX.1919 ve Vídni. Národnost německá. Přírodovědec - astronom, geodet, botanik a mykolog. Od r. 1862 členem Německého přírodovědeckého spolku v Brně.

Pracoval jako profesor astronomie a geodesie na německé technice v Brně. Byl zakladatelem Německého přírodovědeckého spolku v Brně (Naturforsch. Verein Brünn) a jako sekretář tohoto spolku působil do r. 1907.

Z entomologického hlediska má význam jeho studium entomofágních hub, kterému se velmi aktivně věnoval. V letech 1871-1887 byl v písemném styku s entomologem prof. Gustavem Kraatzem v Berlíně a v letech 1870-1875 s kustodem c.k. zoologického kabinetu ve Vídni Johannem Angelo Ferrarim. Botanické, mykologické a entomologické sběry prováděl v okolí Brna, na Drahanské vysočině, na jižní Moravě a v okolí Vídně.

B i o g r a f i e :

Iltis H.: Verhandlungen des naturforschenden Vereines in Brünn (Niessl G., p. 300-309), 50., 1912.

N I T Z L Thomas

nar. - zemř.

Národnost německá. Lesník. Entomolog-amatér. V roce 1921 je za ČSR uveden v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň.

Působil jako lesník a správce městských lesů lázeňského města Karlovy Vary. Žil v lesovně v obci Tuhnice (Donitz) u Karlových Varů. Patřil mezi karlovarské entomology a zabýval se též užitou lesnickou entomologií.

N O N F R I E D Anton Franz

nar. 16.X.1854 v Rakovníku - zemř. 16.XII.1923 v Rakovníku.
Národnost německá. Městský úředník. Entomolog-amatér, koleopterolog. Přispívající člen Klubu přírodovědeckého v Praze a činný člen Českého muzea v Praze. V roce 1921 za ČSR uveden v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň.

V letech 1866-1871 studoval reálku v Rakovníku a později povoláním působil jako správce městských důchodů v Rakovníku.

V entomologii byl výborným odborníkem a v Čechách jedním z prvních sběratelů zabývajících se vědeckým studiem exotických brouků. Měl rozsáhlé spojení se sběrateli a hlavně misionářskými kongregacemi, od nichž získával rozsáhlé koleopterologické sběry téměř z celého světa. Nashromáždil velikou sbírku exotických brouků a v Rakovníku vybudoval vzorný soukromý entomologický závod, známý i v cizině. Organizoval pověstné sbírky londýnského Rothshilda a svými dary exotického hmyzu pomohl obohatit výstavní sbírku bezobratlých v Českém muzeu. Nonfriedova sbírka exotických Cerambycidů, Lucanidů, Cetonidů a Buprestidů byla obdivuhodná, její pověst přesahovala hranice státu a byla často navštěvována cizími specialisty. Bohužel vlivem špatných finančních poměrů byl Nonfried později nucen sbírku i s rozsáhlou odbornou knihovnou prodat do ciziny. Byl též literárně činný a působil jako amatérský malíř květin a hmyzu s pozoruhodnou dokonalostí. V rakouských a německých entomologických časopisech publikoval popisy mnoha nových taxonů exotických brouků. Pro příklad možno uvést práce "Neue afrikanische central-amerikanische und ostasiatische Melolonthiden und Ruteliden" (1891), "Eine neue Sternocera aus Yemen-Süd Arabiden" (1891), "Zwei neue Cetonien-Varietäten" (1892), "Beiträge zur Coleopterenfauna von Ostasien und Polynesien" (1894), "Coleoptera nova exotica" (1895) aj. V letech 1888-1901 byl v písemném styku s entomologem prof. Gustavem Kraatzem v Berlíně, v r. 1891 s entomologem Camillo Schaufussem v Drážďanech a v

r. 1921 s dráždanskou firmou Staudinger. K Nonfriedově poctě byly pojmenovány nové taxony krasců Agrilus nonfriedi Obenb. (1914), Pachyschelus nonfriedi Obenb. (1925) a Chalcophora nonfriedi Obenb. (1935).

B i o g r a f i e :

Obenberger J.: Tři ztráty. (Nonfried A. F., p. 112). Časopis Čs. spol. ent., 20., 1923, p. 111-112.

Vávra V.: Antonín F. Nonfried. Sborník Entom. odd. Nár. Musea v Praze, 2., 1933, p. 2.

B i b l i o g r a f i e :

Index Litteraturae Entomologicae, Serie II., Bd. 3., p. 194, Berlin, 1986.

N O S Á L E K Karel, Ing.

nar. 1836 - zemř. 1910

Národnost česká. Inženýr. Entomolog-amatér, lepidopterolog.

Byl blízkým přítelem MUDr. Otakara Nickerla sen., se kterým konal časté společné exkurze do pražského okolí. Údaj o jeho sběrech v pražské oboře Hvězda cit.: Lokay Em. sen. "Seznam brouků českých", p. 53. V okolí Příbrami v červenci r. 1907 společně sbíral s entomologem Janem Šípkem. V roce 1908 odešel do výslužby a na odpočinek se přestěhoval na Moravu do Hodonína ke svému zeti, lékárníkovi. Během své entomologické sběratelské činnosti byl ve styku s vídeňskou lepidopterologickou společností Polyxenou. Sbírku svých českých motýlů odkázal příbramskému gymnáziu.

N O S E K Antonín

nar. 31.X.1865 v Praze - zemř. 26.V.1916 v Praze.

Národnost česká. Středoškolský profesor. Přírodovědec, zoolog, arachnolog. Členem Č. spol. ent. od r. 1906, členem Klubu přírodovědeckého v Praze od roku 1900.

Po vysokoškolském studiu přírodních věd se věnoval učitelskému povolání jako středoškolský gymnazijní profesor. V období let 1897-1904 vyučoval přírodopis na c.k. gymnáziu v Čáslavi, odkud v r. 1905 přešel do Prahy a působil jako profesor c.k. reálného gymnázia na Smíchově. Jako středoškolský učitel podpořil výuku přírodopisu dobře zpracovanou učebnicí "Živočišstvo" a v r. 1897 napsal příručku "Zoologické preparační metody", kde uvedl všechny v té době známé konzervační a preparační metody a pojednal rovněž o škůdcích zoologických a entomologic-

kých sbírek.

V mládí se začal zajímat o arachnologické studium, k němuž jej v r. 1886 vybídl nestor české zoologie prof. Fr. Vejdovský. Kolem r.1895 docházel do zoologického oddělení Národního muzea v Praze, kde revidoval sbírky pavouků a pomáhal při instalaci výstavní sbírky této skupiny v sále bezobratlých. K arachnologickému průzkumu zaujal velmi odpovědný přístup a ve spolupráci s významným polským arachnologickým badatelem W. Kulčinským podstatně rozšířil znalosti o české pavoučí fauně. Vykonal tři rozsáhlejší sběratelské cesty po Čechách, hlavně v oblasti Křivoklátska, na Šumavu a do Krkonoš, odkud přinesl bohaté sběry pavouků. Mimo to provedl řadu menších sběratelských exkurzí do různých krajů, nejčastěji sbíral v okolí Čáslavi a Prahy. Na zbraslavské Závisti zjistil mnohé jižní druhy, které uvedl v práci "Vzácní pavouci okolí Pražského" z r. 1898. Napsal Seznam českých a moravských pavouků, který vyšel ve Věstníku Královské české společnosti nauk (1898). V práci "O snovací činnosti pavouků" z r. 1904 shrnul do té doby všechny známé údaje o této pavoučí vlastnosti a v r. 1903 zpracoval též "Klíč k určování rodů pavouků střední Evropy". Ve Výroční zprávě c.k. gymnázia v Čáslavi z r. 1901 uveřejnil práci "Přehled štírků a jejich zeměpisné rozšíření". Řadu drobnějších příspěvků uveřejnil v přírodovědeckém časopise Vesmír, např. "Ze života našich pavouků" (21/1892), "Ze života českých sekáčů" (28/1899), "Klíč k určování českých sekáčů" (29/1900), "Sekáč Hellwigův - Ischyrophalis hellwigi C.L.K." (35/1906) aj. V mezinárodní arachnologické literatuře je dodnes citována jeho práce o pavoucích Malé Asie, obsahující i podle dnešního hlediska řadu zcela moderních popisů nových druhů z materiálu, který mu ke zpracování poskytlo vídeňské muzeum.

B i o g r a f i e :

Lesný V.: Za prof. Ant. Noskem. Program gymnázia na Smíchově v Praze z roku 1916.

N O S E K Josef, Ing., DrSc.

nar. 14.III.1924 ve Stajišti na Moravě - zemř. 14.VIII.1984 v Bratislavě. Národnost česká. Vědecký pracovník. Entomolog, člen Slov. ent. spol. při SAV. Nositel Zlaté plakety za zásluhy v biologických vědách.

Vystudoval střední lesnickou školu v Písku a pak Lesnickou fakultu Vysoké školy zemědělské v Brně, kde promoval v r. 1952. Po studiích zůstal pracovat jako asistent zoologického ústavu agronomické fakulty VŠZ v Brně, odkud v r. 1954 přešel do Ústavu pro výzkum obratlovců

ČSAV v Brně. Pobyl zde rok a v r. 1955 přešel do Virologického ústavu SAV v Bratislavě, kde pracoval jako vedoucí vědecký pracovník až do konce života.

Zabýval se užitou entomologií lesnickou, později entomologií medicinální. V průběhu padesátých let bylo předmětem jeho zájmu studium fauny kůrovců (Ipidae, Coleoptera). V září r. 1950 prováděl ipidologický faunistický průzkum ve Slezsku v lesích u Chuchelné, Hradce u Opavy, Kajlovce, Skřípova, Jakubčovic, Žirmanic a v údolí řek Moravice a Raduňky, kde učinil lesnicky velmi cenné pozorování a záznamy o rozšíření druhů kůrovců. Sběry a ipidologický průzkum prováděl i na řadě jiných lokalit, např. v okolí Pouzdřan, Křtin u Brna a na Slovensku u Gabčíkova, Biskupic na Žitném ostrově, Klaku a jinde. Zabýval se též bionomií a ekologií kůrovců na ovocných stromech. Snímky ze svého sbírkového materiálu přispěl do obrazové části knihy "Fauna ČSR - kůrovci" prof. Ant. Pfeffera z r. 1955 a byl též vědeckým redaktorem této knihy. Na základě svých průzkumů napsal řadu ipidologických prací, z nichž je jako příklad možno uvést: "K biocenologii fauny Ipidů v Jeseníkách" (1951), "K biocenologii fauny kůrovců v Beskydech" (1952), "Souborná zpráva o výzkumech kůrovců na Opavsku" (1952), "Ipidologické poznámky I." (1952), "K ekologii kůrovce Lymantor coryli Perr." (1954), "Nově zjištěné druhy kůrovců v Československu" (1958) a jiné práce. Od počátku šedesátých let se jeho zájem soustředil na výzkum půdní zvířeny jako součásti výzkumu biocenosy lesa. Studoval zástupce bezkřídlého hmyzu (Apterygota) a zaměřil se na řády Protura (hmyzenky) a Collembola (chvostoskoci), ke kterým později připojil ještě výzkum hmyzenek (Protura) ČSR" (1957), "Příspěvek k fauně Apterygot lesních půd" (1958), (1958), "Vztah Apterygot k některým rostlinným společenstvům v Nízkých Tatrách" (1963), "Stručný nástin vývoje fauny Apterygot na území Slovenska" (1965), "K fauně Apterygot některých rostlinných společenstev v území pod Vihorlatem" (1967). Pro III. díl Klíče zvířeny ČSR, vyd. v r. 1959 v Nakl. ČSAV zpracoval řád Collembola - chvostoskoci. Popsal nové taxony řádu Protura jiných států, např. z Itálie, Řecka, Brazílie a nové taxony řádu Collembola z Rakouska, Sardinie, Calabrie, Bulharska. Studoval rovněž faunu Collembol jeskyň Moravského krasu a slovenské Domice. K výzkumu klíšťat (Ixodides) z jeho četných prací možno pro příklad uvést "Poznámky k bionómii, vývoji a hospodářskému významu pijáka lužného (Dermacentor pictus Herm.) ve střední Evropě" (1956), "K sezónnímu výskytu klíšťat v lužních lesích slovenského Podunají" (1958) aj.

B i o g r a f i e :

Rusek J.: Ing. Josef Nosek, DrSc. - died. Acta entomologica Bohemoslovaca, 82, 1985, p. 233-234.

B i b l i o g r a f i e :

Acta entomologica Bohemoslovaca, 82, 1985, p. 234-240.

N O V A C K Ý Koloman, JUDr.

nar. 24.V.1897 v Tvrdošíně - zemř. 22.XI.1969 v Prievidzi.
Národnost slovenská. Právník. Včelařský pracovník.

Po ukončení středoškolského studia vystudoval právnickou fakultu, byl prohlášen doktorem práv a od r. 1926 působil jako advokát v Prievidzi na Slovensku.

Aktivně se zajímal o včelařství a z jeho iniciativy vznikl Včelařský spolek v Prievidzi. V r. 1926 se stal členem výboru Zemského ústředí včelařských spolků na Slovensku, kde se stal rovněž předsedou plemenářského odboru. Od r. 1936 působil jako předseda včelařské organizace na Slovensku, kde tuto funkci vykonával dvacet let. Podnikl řadu studijních cest po včelařských výzkumných ústavech a organizacích v zahraničí, zejména v Bern-Lieberfelde, v Tule, Kijevu, Erlangách a Gödöle. Spolupracoval s význačnými zahraničními včelařskými odborníky a svoje získané teoretické vědomosti a praktické zkušenosti ochotně předával mladším spolupracovníkům, z nichž slovenskému včelařství vychoval řadu odborníků. V letech 1957-1964 zastával funkci místopředsedy Československého svazu včelařů. V odborné včelařské práci se specializoval na chov včelích matek, kde je ho možno považovat za předního odborníka v ČSSR. V období své aktivní činnosti ve včelařských organizacích byl též literárně činný. V období let 1929-1960 byl redaktorem časopisu Slovenský včelár a znám je též jako autor odborných včelařských publikací. Společně s J. Zemaníkem vydal příručku "Slovenský včelár" (1931) a sám byl autorem prací "Slovenský normalizovaný úl" (1939), "Plemenný chov včiel - chov matiek" (1940) a knihy "Včelárstvo", která vyšla ve třech vydáních v letech 1953-1957. Jako redaktor i autor četných odborných článků šířil včelařskou osvětu na Slovensku.

B i o g r a f i e :

Milla J.: Včelársky náučny slovník (Novacký K., p. 136), Príroda Bratislava, 1971.
Nepraš J.: České včelařství (Novacký K., p. 325), SZN Praha, 1971.
Bludík J.: Dr. Koloman Novacký. Agrikultúra, 10., 1971, p. 217-218.

N O V Á K Bohumil

nar. - zemř. 1946 v Táboře.

Národnost česká. Středoškolský profesor. Entomolog-amatér, koleopterolog. Členem Č. spol. ent. od r. 1905. V letech 1921-1930 za ČSR uveden v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň.

Po studiích žil a pracoval v Brně, kde až do roku 1919 působil jako profesor střední průmyslové školy. Počátkem dvacátých let odešel do výslužby, přestěhoval se do jižních Čech a žil až do konce života v Táboře.

V entomologii se věnoval koleopterologii. Své sběry prováděl v okolí Brna a v Králově Poli u Brna, odkud jeho významnější koleopterologické nálezy cituje MUDr. Ant. Fleischer ve svém "Přehledu brouků fauny ČSR". Později sbíral v Táboře a okolí a též na jiných jihočeských lokalitách. Ze své koleopterologické sbírky poskytl údaje o Histeridech entomologovi Karlu Láblerovi pro jeho práci z r. 1933. Údaje o osudu sbírky nejsou známy.

N O V Á K Jaroslav

nar. 1899 - zemř. 25.VII.1938 v Nové Pace.

Národnost česká. Bankovní úředník. Entomolog-amatér, lepidopterolog. Členem Čs. spol. ent. od r. 1925. V letech 1926-1930 za ČSR uveden v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň.

Žil a pracoval v Praze jako bankovní úředník. V roce 1937 byl jmenován přednostou Zemské banky v Praze.

V entomologii se zabýval sběrem a studiem motýlů (Lepidoptera), které soustředil v rozsáhlé sbírce. Sběry prováděl v širokém pražském okolí a v okolí Nové Paky. Byl členem výboru Čs. společnosti entomologické v Praze, kde v letech 1934-1935 zastával funkci pokladníka. Údaje o osudu jeho sbírky nejsou známy.

B i o g r a f i e :

Vimmer A.: + Novák Jaroslav, pokladník Čs. Ent. Spol. Časopis Čs.spol. ent., 35., 1938, p. 82.

N O V Á K Josef, PhMg.

nar. - zemř.

Národnost česká. Magistr pharmacie. Entomolog-amatér, hymenopterolog. Členem Č. spol. ent. byl v letech 1905-1911.

Žil a působil v Praze, kde byl zaměstnán jako lékárník v Lerchově

lékárně na Smichově.

V entomologii se zabýval sběrem a studiem blanokřídlého hmyzu (Hymenoptera), speciálně se věnoval studiu zástupců čeledi žlabatkovitých (Cynipidae).

N O V O T N Ý Josef, MUDr.

nar. 15.X.1929 Tutleky, okr. Rychnov n. Kněž. - zemř. 2.XII.1980 Králíky. Národnost česká. Praktický lékař. Entomolog-amatér, koleopterolog. Členem Čs. spol. ent. od r. 1970.

Vystudoval gymnázium v Rychnově nad Kněžnou a lékařskou fakultu Karlovy university v Praze, kde promoval v roce 1953. Lékařskou praxi zahájil v Jablonci nad Nisou, později působil v Liberci a v Nové Pace. Po návratu z vojenské základní služby nastoupil v roce 1957 jako obvodní lékař v Králíkách v okrese Ústí nad Orlicí a pracoval zde až do své smrti.

V entomologické činnosti se zabýval sběrem a studiem brouků (Coleoptera). Z počátku se věnoval systematice a determinaci zástupců čeledí Scarabaeidae a Anthicidae. Později se zabýval faunistickým koleopterologickým průzkumem Králického Sněžníku. Sběratelské exkurze v oblasti Králického Sněžníku často konal společně s dalšími entomology z Králíků, hlavně s J. Pavlů a L. Bojčukem. Své faunistické poznatky postupně zpracovával i literárně a prvou část, čeleď Carabidae měl již v rukopisu kompletně zpracovánu. Sbírka brouků MUDr. J. Novotného čítala dle odhadu cca 8 až 10 tisíc exemplářů a z pozůstalosti od rodiny ji získal entomolog p. Ing. Bořivoj Malec ze Šumperka.

N O V O T N Ý Václav

nar. 24.IX.1865 - zemř. 30.IV.1933 v Českých Budějovicích. Národnost česká. Schwarzenberský hospodářský úředník. Entomolog-amatér, koleopterolog. Členem Čs. spol. ent. od r. 1927. V r. 1930 je za ČSR uveden v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň.

Působil jako vrchní správce schwarzenberského panství a vedl třeboňský důchod. Do výslužby odešel k 30. 10. 1932.

V entomologii si oblíbil sběr a studium brouků (Coleoptera). Koleopterologické sběry prováděl na Třeboňsku, v okolí Českých Budějovic a na jiných jihočeských lokalitách. Údaje o sbírce nejsou známy.

O

O B E N B E R G E R Jan, Prof., PhDr., DrSc.

nar. 15.V.1892 v Praze - zemř. 30.IV.1964 v Praze.
Národnost česká. Zakladatel a prvý vedoucí entomologického oddělení Nár. muzea v Praze, vrchní muzejní rada, přední představitel čs. entomologické vědy, universitní profesor, člen korespondent ČSAV (1955), nositel Řádu práce (1962). Členem Č. spol. ent. od r. 1910, zakládajícím členem od roku 1934, čestným členem Čs. spol. ent. byl zvolen v roce 1952. Člen mnoha vědeckých společností domácích i zahraničních. V letech 1921 až 1930 je za ČSR uveden v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň.

Absolvoval státní gymnázium v Praze na Žižkově, odkud v roce 1911 přešel studovat přírodovědu na filosofickou fakultu Karlovy university. V r. 1914 byl povolán do vojenské služby a po zranění, které utrpěl na Karpatské frontě se vrátil do Prahy. V r. 1917 dokončil vysokoškolské studium a složil doktorát filozofie. Po ukončení vojenské služby v čs. armádě nastoupil od 1. ledna 1920 jako adjunkt do zoologického oddělení Národního muzea v Praze. Zálibu o přírodní vědy, zejména o entomologii, měl od mládí a již jako gymnazista navštěvoval Českou společnost entomologickou, která v té době prožívala proslulou éru Klapálkovu. Hned od mládí se s velikým elánem a aktivitou zúčastňoval života této organizace, kde v roce 1910 předložil k publikaci svou prvou odbornou práci o názvu "Poznámky k některým vzácnějším druhům českých Coleopter". Zájem o entomologii a vědecké zanícení vedly Obenbergera od počátku jeho vstupu do služeb Národního muzea ke snaze vybudovat tu samostatné entomologické oddělení. Svou velkou průbojností, organizační schopností a vědeckou kvalifikací dokázal toto své předsevzetí ve velmi krátké době realizovat. V r. 1922 počal vydávat "Sborník entomologického oddělení Národního muzea" a soustředil kolem této vědecké publikace kruh spolupracovníků domácích i zahraničních. Entomologické sbírky pod jeho vedením rychle vzrůstaly a Sborník byl vyměňován za vědecké publikace předních entomologických ústavů a společností v zahraničí. V r. 1927 se habilitoval na přírodovědecké fakultě KU jako prvý docent oboru entomologie na čs. vysokých školách. Entomologické oddělení Nár. muzea vedl Obenberger až do r. 1956, kdy přešel na přírodovědeckou fakultu KU v Praze, kde působil jako profesor entomologie. V té době se stal také ředitelem Entomologické laboratoře ČSAV, která se později změnila v Entomologický ústav ČSAV. Na těchto pracovištích pů-

sobil do roku 1962, kdy odešel do výslužby a na odpočinek.

Význam prof. dr. J. Obenbergera v čs. entomologii nutno uvést z několika hledisek. Především na úseku vědecké entomologické činnosti, dále jako pedagoga, vědeckého publicistu, odborného popularizátora a výborného muzejního pracovníka-organizátora.

Vědeckou práci převážně zaměřil na studium brouků čeledě krasců (Buprestidae), o jejichž poznání a systematiku se zasloužil jako specialista světového jména a významu. Základem studia se mu stala jeho vlastní sbírka krasců z celého světa, kterou při nástupu věnoval Národnímu muzeu. Pro své studium využíval rozsáhlý sběrový materiál, který mu k determinaci zasílali nejen různí zahraniční sběratelé, ale i vědecké ústavy a muzea z celého světa. Jeho rozsáhle zpracovaná monografie o rodu Anthaxia mu získala světové jméno již v r. 1916. Z dalších obsáhlejších prací zasluhují pozornost spisy "Přehled exotických druhů rodu Trachys Fabr. asijské pevniny" (1929), "Monografie rodu Taphocerus Sol." (1934), "Přehled exotických druhů rodu Trachys africké pevniny" (1937), "Studie o druzích rodu Anthaxia Eschsch." (1938), "Studie o rodu Sternocera Eschsch." (1940), "Studie o palearktických krascích" (1930), "Revize rodu Colobogaster Solier" (1948), "Monografie rodu Lampra" (1951) a mnoho dalších. Drobnější vědecké práce uveřejňoval v Časopise Čs. spol. ent. a rozsáhlejší monografie ve Sborníku ent. odd. Nár. muzea v Praze. Mnoho prací uveřejnil i v četných zahraničních entomologických časopisech. Od roku 1926 počal v Junkově "Coleopterum Catalogus" vydávat rozsáhlé katalogizační dílo o krascích, které bylo dokončeno v roce 1938. S neobyčejnou znalostí světové odborné literatury a s velikou pečlivostí podal na 1714 stranách díla seřazeného ve dvou svazcích přehled všeho, co bylo o čeledi krasců až do uzávěrky díla (15.6.1937) ve světě uveřejněno. Faunistiku československých krasců zpracoval v práci "O původu a výskytu krasců oblasti republiky československé". I., II. (Čas. Čs. spol. ent., 1919, 1920). Vedle speciálního studia krasců neopomíjel ani jiné čeledě řádu Coleoptera a živě se zajímal i o zástupce jiných řádů hmyzu, např. "Rovnokřídlý hmyz (Orthoptera a Dermaptera) Československé republiky" (1926).

Pro potřebu vysokoškolského a vědeckého studia připravil rozsáhlé kompendium vědeckých poznatků z entomologie, které zahrnuje znalosti o anatomii, morfologii a embryologii hmyzu i o jednotlivých hmyzích řádech. Pod názvem "Entomologie" vyšlo v letech 1952-1964 pět svazků tohoto díla, šestý svazek zůstal v rukopise. Pro Velký ilustrovaný přírodopis všech tří říší prof. J. Jandy zpracoval samostatný díl "Hmyz -

Entomologie", vydaný v r. 1933.

Dr. Obenberger byl výborným vědeckým popularizátorem a využíval všech možností, aby zájem o entomologii pronikl i do širší veřejnosti. Byl poutavý vypravěč, stylista i dobrý kreslíř. Populárně vědeckými články o hmyzu přispíval do řady zábavných lidových časopisů (např. Ozvěny, Pražský ilustrovaný zpravodaj, Hvězda, Národní politika aj.) a do populárních přírodovědeckých časopisů (Vesmír, Naší přírodou, Chvilky v přírodě, Akvaristické listy aj.). Napsal a vydal též několik populárních přírodovědeckých knih, sestavených především z jeho svěže a poutavě vyprávěných fejetonů. Jsou to "Příroda a její divné děti" (1938), "Ze života mravenců a všekazů" (1940), "Zvířata a zvířátka" (1944), "Zvířátka a lidé" (1946), "Ze života mravenců" (1949), "Kapitolky o broucích" (1959) a jiné.

Zásluhou dobrých organizačních schopností se dr. Obenbergerovi podařilo po vzoru světových muzeí vybudovat entomologické oddělení při Národním muzeu v Praze, kde s velikou energií a houževnatostí shromáždil jednu z největších světových sbírek hmyzu, obsahující několik milionů exemplářů všech řádů. Styky s cestovateli i s krajany trvale usídlenými v tropech, u nichž se Obenbergerovi podařilo vzbudit zájem o pomoc a podporu muzejní entomologii, přispěly k neustálému růstu entomologických sbírek Národního muzea. Příkladem mohou být MUDr. Vlasta Kálalová-Di Lotiová v Iráku, Alois David, obětavý sběratel kamerunské hmyzí fauny a český krajan Jaro Mráz, trvale žijící v Brazílii. Obenbergerovou zásluhou byly pro Nár. muzeum také získány mnohé rozsáhlé sbírky významných členů Čs. entomologické společnosti, ve které byl sám od r. 1910 významným a aktivním členem. Získával členy Společnosti k muzejní práci a ochotně se věnoval mladým adeptům entomologie, které uváděl do vědecké práce. Ve výboru Čs. spol. ent. aktivně pracoval dlouhou řadu let a to v letech 1922-1930 jako knihovník, 1934-1955 člen revizní komise a v letech 1956-1964 zastával funkci předsedy. V období 1934-1945 působil také jako vedoucí redaktor Časopisu Čs. spol. ent.

Dr. Jan Obenberger sám byl vášnivý entomologický sběratel a zvláště v mladších letech využíval každé volné chvíle ke sběratelským vycházkám do přírody. Velmi oblíbené mezi vysokoškolskými studenty byly jeho praktické sběratelské exkurze v terénu. Často sbíral na teplých lokalitách v okolí Prahy (Prokopské údolí, Radotín, Závist u Braslavi, Čelákovice, Kárané, Unhošť, Karlštejn), kde našel řadu nových druhů nejen brouků, ale i jiného hmyzu. Zjistil např. vzácný druh drobného

kříska Dorydium lanceolatum Burm. v Praze-Troji (viz Vesmír, 7/1928-1929). Pilně faunisticky zkoumal řadu oblastí čs. republiky a zvláště pečlivě prozkoumal hmyzí faunu Šumavy a Krkonoš, kde sbíral v různých ročních obdobích po řadu let. Výsledkem jeho činnosti v krkonošských horách byla obsažná faunistická publikace "Krkonoše a jejich zvířena" (1952). V průběhu let často konal i zahraniční exkurze a sbíral v Maďarsku, Jugoslávii, Karpatech, jižní Francii, Rakousku, Švýcarsku a Itálii. Studoval v muzeích v Německu, Holandsku, Belgii a Anglii. Pro sběr entomologického materiálu měl vyhraněný cit, rychlý postřeh, velké zkušenosti a dovedl vypracovat i některé nové sběratelské metody pro snažší a účinnější výsledky průzkumu různých biotopů. Dr. Obenberger byl od počátku své vědecké činnosti průkopníkem nového směru v entomologii, pracujícího na základě velkých materiálů, čímž dospěl k novým poznatkům o geografické měnlivosti druhů a byl jedním z prvních entomologů, který na tento vývojový a v systematice hmyzu důležitý princip upozornil. Dal pevný základ směru, na který u nás začal orientovat entomologii již prof. Klapálek a na všech úsecích své práce se plně zasloužil o vědecký rozvoj československé entomologie. Mnozí autoři popsali řadu nových druhů hmyzu z různých řádů a označili tyto taxony Obenbergerovi k poctě jeho jménem. Obenbergerova sbírka Coleoptera-Buprestidae, cca 700 krabic ze všech oblastí světa, obsahující množství typů vlastních i cizích, je uložena v Entomol. oddělení Nár. muzea v Praze.

B i o g r a f i e :

Kulturní adresář ČSR (J. Obenberger, p. 382). II. roč., 1936, Praha.

Mařan J.: K padesátinám Doc. Dr. Jana Obenbergera. Entomologické listy, 5., 1942, Brno, p. 134.

Hoberlandt L.: Prof. Dr. Jan Obenberger šedesátníkem. Čas. Čs. spol. ent., 49., 1952, p. 243-244.

Hoberlandt L.: Prof. Dr. Jan Obenberger šedesátníkem. Čas. Nár. Mus., odd. přír., 121., 1952, p. 201-202.

Zahradník J.: K šedesátinám prof. Jana Obenbergera. Vesmír, 31., 1952, p. 170.

Povolný D.: Člen korespondent ČSAV Jan Obenberger. Zoolog. listy, 5., 1956, p. 190.

Anonym (-pe-): Za světovou úroveň naší vědy (Prof. Dr. J. Obenberger). Vědecká kniha ČSAV, květen-červen 1957, p. 4-7.

Anonym: Akademik korespondent prof. Dr. Jan Obenberger pětašedesátníkem. Čas. Čs. spol. ent., 54., 1957, p. 202.

Zahradník J.: 65 ans de M. le professeur Docteur Jan Obenberger. Sbor. faun. prací Ent. odd. Nár. mus. Praha, 2., 1957, p. 3-4.
Mařan J.: Univ. prof. Dr. Jan Obenberger sedmdesátníkem. Čas. Čs. spol. ent., 59., 1962, p. 205-206.
Mařan J.: K sedmdesátinám prof. Dr. Jana Obenbergera. Věst. Čs. spol. zool., 26., 1962, p. 206.
Hoberlandt L.: Profesor Jan Obenberger se dožívá sedmdesáti let. Čas. Nár. muz., odd. přír., 131., 1962, p. 111-112.
Balthasar V.: Prof. Dr. Jan Obenberger sedmdesátníkem. Živa, 10., 1962, p. 108.
Mařan J.: Univ. prof. Dr. Jan Obenberger. Věst. Čs. spol. zool., 28., 1964, p. 280-283.
Mařan J.: Za univ. prof. Dr. Janem Obenbergerem. Čas. Nár. muz., odd. přír., 133., 1964, p. 180-182.
Skuhravý V.: Zemřel Jan Obenberger. Vesmír, 43., 1964, p. 218.
Landa V.: Člen korespondent ČSAV Jan Obenberger (15.5.1892 - 30.4. 1964). Věstník ČSAV, 73., 1964, p. 677-679.
Balthasar V.: Za profesorem dr. Janem Obenbergerem. Živa, 12., 1964, p. 144.
Hanuš L.: Vzpomínka na prof. dra Jana Obenbergera. Mykologický sborník, 41., 1964, p. 159-160.
Pfeffer A.: Prof. Dr. Jan Obenberger, DrSc., člen korespondent Čs. akademie věd 15.5.1892 - 30.4.1964. Acta ent. bohemoslov., 62., 1965, p. 70-73.
Vejvodová Z.: Impérium na špendlíkách (Dr. Jan Obenberger). Věda a technika mládeži, 1965, p. 47-48.
Hrdý I.: Stručné životopisy slavných přírodovědců - Jan Obenberger. Vesmír, 51., 1972, p. 350.

B i b l i o g r a f i e :

Sborník ent. odd. Nár. muz. Praha, 10., 1932, p. 12-20.
Acta ent. Mus. nat. Pragae, 39., 1977, p. 5-27.

O E T T L (Öttl) Jan Nepomuk

nar. 29.VI.1801 - zemř. 7.IX.1866 v Brodech u Podbořan (Pröllas). Národnost německá. Duchovní. Včelařský odborník a publicista. Člen Hospodářské společnosti ve Vídni, Vlastenecko-hospodářské společnosti pro Čechy a vědecké společnosti Société centrale d' apiculture v Paříži.

Působil jako farář v Přílezí u Žatce a později v Buškovicích u Podbořan (Puschwitz).

V entomologii měl zájem o hymenopterologické studium, především o žahadlový hmyz. V německém přírodovědeckém časopise Lotos, 13/1863 uveřejnil hymenopterologickou práci "Die grosse Hornisse (Vespa crabro L.) ein Hauptfeind der Biene" (Velký sršeň hlavní nepřítel včel). Nejvíce však vynikl jako včelařský odborník. Byl zakladatelem Spolku pro zvelebení včelařství v Čechách, který založil v roce 1852. Oettlovu přednášku, pronesenou dne 1.6.1852 v Krásném Dvoře na shromáždění včelařů, uveřejnil časopis Týdeník polního, lesního a domácího hospodářství, 2., 1852, p. 353-356. Zabýval se též odborným včelařským písemnictvím. Napsal a v r. 1835 v německém jazyce vydal knihu o chovu včel, kterou do češtiny přeložil Josef Alex Dundr a Hospodářská Společnost ji v Praze vydala pod názvem "Vítek včelař a spolu oulař" v r. 1843. Touto prací Oettl zapůsobil mezi českými včelaři a velmi přispěl ke zvýšení zájmu o výrobu slaměných úlů. Sám byl vynálezcem nového typu úlu pod názvem "Princ".

B i o g r a f i e :

Zacke W.: Oettl Johann Nepomuk. Jahresber. Vereins Bienenzucht Böhmen, 1868, p. 57-63.

Nepraš J.: České včelařství. (Oettl J. N., p. 325 + portret). SZN Praha, 1971.

O N D Ř E J Augustin, Prof., PhDr.

nar. 28.VIII.1887 v Hořepníku u Pacova - zemř. 22.VII.1956 v Praze. Národnost česká. Vysokoškolský profesor, mineralog. Entomolog-amatér, koleopterolog. Členem Č. spol. ent. byl v letech 1914-1921. V r. 1921 je za ČSR uveden v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň. Členem Klubu přírodovědeckého v Praze - činným od r. 1907, zakládajícím od r. 1931.

Po skončení středoškolských studií na reálném gymnáziu v Praze na Smíchově (1899-1906) začal studovat přírodní vědy na filozofické fakultě Karlovy university. Byl žákem prof. K. Vrby a věnoval se studiu mineralogie. V r. 1919 se habilitoval na české technice u prof. D. Purkyně krystalografickou prací "Monografie křemene z českých zemí I." Po vytvoření samostatné chemické fakulty v r. 1920 a získání profesury, byl ustaven přednostou nové katedry mineralogie a petrografie. Houževnatým úsilím, pílí a celoživotní prací vytvořil vzorně zařízený a vybavený ústav, kde jako vysokoškolský učitel působil 36 let.

Vedle mineralogie měl od mládí aktivní zájem o entomologii. Jeho žákovská sbírka motýlů z r. 1898 sbíraná v okolí Hořepníku u Pacova posloužila podkladovými údaji JUDr. J. Sterneckovi pro jeho "Prodromus českých motýlů" (1929). Později se začal zabývat sběrem a studiem brouků (Coleoptera), kde se specializoval na zkoumání zlatohlávků (Cetoniinae). V období prvé světové války pomáhal v zoologickém oddělení Národního muzea Dr. V. Vávrovi při determinaci a třídění exotických zlatohlávků, při úpravě entomologických expozic v sále bezobratlých a při přednáškové činnosti zoologického oddělení v Přírodovědeckém sboru. V r. 1918 podal žádost o místo muzejního entomologa, které však nezískal. Koleopterologické sběry prováděl v Čechách, především na Šumavě a v Krkonoších, dále v okolí Bezdězu, Mělníka, Žatce, Kadaně, Tábora a j. Údaje o jeho významných nálezech z těchto lokalit cituje MUDr. A. Fleischer ve svém "Přehledu..." (1927-30). A. Ondřej udržoval též písemný styk s některými entomology, např. v r. 1916 s Ant. Hermannem Fasslem z Teplic, v r. 1917 s Augustem von Bodemeyerem v Berlíně a v letech 1920-1922 byl v písemném styku s firmou Staudinger v Drážďanech. Údaje o Ondřejově entomologické sbírce nejsou známy.

B i o g r a f i e :

Kašpar J.: Prof. PhDr. Augustin Ondřej. Věstník Ústř. ústavu geol., 31., 1956, p. 291-294.

Chábera S.: Biobibliografie jihočeských přírodovědců. I. Geologie a příbuzné vědy. (Ondřej A., p. 42-43). Vyd. Krajská knihovna v Českých Budějovicích, 1972.

O P I Z Filip Maxmilian

nar. 5.VI.1787 v Čáslavi - zemř. 20.V.1858 v Praze.
Národnost česká. Úředník Správy státních statků a lesnického úřadu. Přírodovědec, botanik a zakladatel Výměnného ústavu přírodnin. Mimořádný člen Královské společnosti nauk v Praze, dopisující člen Bonnské botanické společnosti, c.k. moravsko-slezské společnosti pro zemědělství v Brně, botanické společnosti v Edinburku a v Řezně, lesnické jednoty v Čechách a od r. 1851 členem Naturhistorisches Vereins Lotos v Praze. V r. 1843 byl zvolen revizorem botanických sbírek Českého muzea.

Od r. 1805 byl zaměstnán při c.k. kontrolní správě důchodkového úřadu v Čáslavi a později v úřadě krajském. V r. 1808 přešel ke správě statků v Pardubicích, kde setrval až do r. 1814. V té době byl přeložen na správu státních statků v Praze, kde byl v r. 1831 jmenován královským komorním lesním koncipistou.

V roce 1810 začal vydávat v dekádách hospodářský herbář, což byl počáteční základ jeho Výměnného mezinárodního ústavu přírodnin, který v Praze založil v r. 1819. Tento výměnný ústav byl první svého druhu vůbec a teprve později vznikly podobné ve Vídni, Paříži a Londýně. Vedle výměny herbářových položek, měl ústav velký význam též pro mezinárodní výměnu entomologického materiálu. Opiz vydal několik výměnných seznamů Coleopter, např. "Insecten-Tausch" (1819), "Naturalientausch" (1823-1826). Výměnný ústav řídil Opiz plných 40 let s neúnavnou vytrvalostí. V letech 1820-1830 pracoval na podrobném díle o názvu "Nomenclator botanicus", které nebylo dokončeno a zůstalo v rukopise. Zároveň s touto prací připravoval k tisku dílo podobné, které nazval "Nomenclator entomologicus".

B i o g r a f i e :

Weitenwebr V. R.: Filip Maximilian Opiz. Životopisný nástin. Živa, 8, 1860, p. 114-119.

Čermák K.: Slavnostní odhalení pamětní desky Filipu Maximilianu Opizovi, nestoru českých rostlinopisců, v Čáslavi. Vesmír, 12., 1883, p. 207-211.

Čermák K.: Nástin životopisný - Filip Maxmilian Opiz. Včela čáslavská, 1883.

Frič J. a kol.: Velké vzory našeho lesnictví (F. M. Opiz, p. 70-71). ČSAZV ve SZN Praha, 1958.

Čabart J.: Sto let od smrti F. M. Opize. Sborník ČSAZV, Řada hist. a

muz. č. 4, 1958, p. 332.

Anonym: Filip Maxmilian Opiz. Preslia, 49., č. 2., 1977, p. 128.

B i b l i o g r a f i e :

Index Litteraturae Entomologicae, Serie I., Bd. 3., p. 901.

O R T V A Y Tivadar, PhDr.

nar. 18.XI.1843 Ciclova Montana v Rumunsku - zemř. 8.VII.1916 v Bratislavě. Národnost maďarská. Historik, muzejní pracovník, středoškolský a vysokoškolský profesor. Od r. 1879 dopisující, od r. 1905 řádný člen Maďarské akademie věd.

Po absolvování teologie a práva v Temešváru, působil jako profesor na různých gymnáziích. V letech 1873-1875 byl pracovníkem Maďarského národního muzea v Budapešti a v r. 1875 nastoupil jako profesor na právnické akademii v Bratislavě.

Patřil mezi aktivní a literárně činné členy bratislavského lékařsko-přírodovědeckého spolku, kde zastával funkci místopředsedy. Zabýval se studiem historie měst a největší pozornost věnoval městu Bratislavě, jejíž dějiny zpracoval v letech 1892-1913 v šesti svazcích o názvu "Geschichte der Stadt Presburg". V roce 1902 vydal v Bratislavě rozsáhlou knižní publikaci o fauně bratislavské župy "Pozsony vármegye és terűletén fekvő Pozsony, Nagyszombat Bazin, Modor és Szent György városok állatvilága" (1902), kde bylo téměř úplně zachyceno vše, co bylo o fauně Bratislavy a okolí do té doby napsáno a známo. Pokud se týče hmyzu, tak až na několik druhů na Bratislavsku nemožných, byl tento seznam hmyzu na svou dobu prací velmi dobrou a přesnou. Obsahoval mnoho důležitých údajů, široce se zmiňoval o hospodářsky škodlivých hmyzích druzích a uvedl i spolehlivé poznámky bionomické.

B i o g r a f i e :

Encyklopédia Slovenska N-O. (Ortvay T., p. 221). IV. Zväzok, Bratislava, 1980.

O S W A L D Jan, RNDr.

nar. 31.I.1890 v Hluboké n. Vlt. - zemř. 31.I.1970 v Českých Budějovicích. Národnost česká. Středoškolský profesor. Přírodovědec, mineralog. Entomolog-amatér, koleopterolog. Členem Č. spol. ent. byl v letech 1910-1914.

Studoval gymnázium v Českých Budějovicích, odkud po maturitě v r. 1909 přešel na filosofickou fakultu Karlovy university v Praze, kde

studoval učitelství přírodopisu a chemie pro střední školy. Doktorát přírodních věd dosáhl po předložení a obhájení disertace v r. 1934. Od r. 1914 vyučoval na gymnáziích v Rychnově n. Kněžnou, v Duchcově, dále na Slovensku a v Praze. Od r. 1920 začal vyučovat na gymnáziu v Českých Budějovicích a působil tu až do svého odchodu do důchodu v r. 1950.

Dr. J. Oswald byl znám především jako mineralog, zejména jako sběratel a znalec vltavínů. V období svých vysokoškolských studií se však věnoval také entomologii, kdy se zajímal o sběr a studium brouků (Coleoptera). V letním období r. 1910 podnikl entomologickou exkurzi na Šumavu, kde sbíral hlavně v pořící řeky Vydry.

B i o g r a f i e :

Chábera S.: Biobibliografie jihočeských přírodovědců. I. Geologie a příbuzné vědy. (Oswald J., p. 43-44). Vyd. Krajská knihovna České Budějovice, 1972.

O Š M E R A Stanislav, RNDr.

nar. 4.IV.1943 v Lipníku na Třebíčsku - zemř. 29.IV.1984 v Českých Budějovicích. Národnost česká. Přírodovědec, muzejní pracovník, hydrobiolog. Entomolog-dipterolog. Členem Čs. spol. ent. od r. 1965. Člen Čs. spol. zoologické a ČSVTS.

Po ukončení základní školy studoval jedenáctiletou střední školu v Moravských Budějovicích, kde v r. 1960 maturoval s výborným prospěchem. Po maturitě začal studovat přírodovědeckou fakultu University J. E. Purkyně v Brně, kterou ukončil v r. 1965. V r. 1969 úspěšně složil rigorozní zkoušky a získal titul doktora přírodních věd - RNDr. Zaměstnání nastoupil po ukončení jednoroční vojenské základní služby v r. 1966. Začal pracovat jako samostatný odborný pracovník pro zoologii v Jihočeském muzeu v Čes. Budějovicích. Působil jako správce zoologických sbírkových fondů a sám sbírky svou sběratelskou činností značně rozhojnil. Muzejní sbírkovou dokumentaci doplňoval evidenčním zpracováním materiálu, konal osvětovou činnost, organizoval a instaloval přírodovědecké výstavy a prováděl hlubší odborný průzkum jihočeské sběrné oblasti. Zapojil se do redakční rady Sborníku Jihočeského muzea - Přírodní vědy, kde publikoval řadu výsledků svých odborných studií. Ke své specializaci hydrobiologa se vrátil v roce 1974, když z muzea přešel k podniku Jihočeské vodovody a kanalizace (JIVAK), kde pracoval ve funkci vedoucího hydrobiologa.

V entomologii se převážně věnoval studiu dvoukřídlého hmyzu (Diptera). Specializoval se na sběr a studium zástupců čeledi Březnicovití - Ephydridae, které též zpracoval pro "Klíč zvířeny ČSSR, sv. V. - Dvoukřídlí"(Academia Praha, 1977). Byl spoluautorem dipterologické části ve sborníku "Zvířena jižních Čech (Fauna of southern Bohemia)", který v r. 1969 vydal Krajský pedagogický ústav v Českých Budějovicích. Spolu s entomologem RNDr. K. Spitzerem napsal práci "Číhalka Atherix ibis F. (Diptera, Rhagionidae) v jižních Čechách" (1969). Rovněž se podílel jako spoluautor na některých příspěvcích a charakteristikách přírodních poměrů různých oblastí Jihočeského kraje. Entomologicky významný je soubor fauny bezobratlých Novohradských hor pro "Návrhovou studii CHKO Novohradské hory" (1971).

Četné své práce věnoval také muzeologii, různým otázkám hydrobiologie a metodice zjišťování jakosti vody v přírodních tocích a nádržích. Entomologii věnoval také svou práci organizační. Jeho zásluhou se značně zaktivizovala činnost jihočeské pobočky Čs. společnosti entomologické při ČSAV, jejímž byl v letech 1967-1976 předsedou. V době svého působení v Jihočeském muzeu značně přispěl svou aktivní sběratelskou činností k rozšíření muzejní entomologické sbírky. Byl hlavním organizátorem "Entomologických dnů Čs. spol. ent.", pořádaných v jižních Čechách v r. 1966 a r. 1970. Zpracované výsledky svého entomologického průzkumu jižních Čech a osobní sbírkový materiál věnoval v polovině sedmdesátých let přírodovědecké fakultě University Jana Evangelisty Purkyně v Brně.

B i o g r a f i e :

Rivola M.: RNDr. Stanislav Ošmera - in memoriam. Sborník Jihočes. muzea v Čes. Budějovicích. - Vědy přír., 25., č. 1., 1985, p. 18-19.

B i b l i o g r a f i e :

Sborník Jihočeského muzea v Čes. Budějovicích. - Vědy přír., 25., č. 1., 1985, p. 19-20.

O T T Josef

nar. - zemř.

Národnost německá. Účetní úředník. Entomolog-amatér, koleopterolog a hymenopterolog. Členem Č. spol. ent. v letech 1904-1908.

Žil a působil ve Stříbře v západních Čechách, kde pracoval jako účetní městské spořitelny.

V entomologii se věnoval sběru a studiu řádů Coleoptera a Hymeno-

ptera. V letech 1888-1900 publikoval své entomologické práce v německých odborných časopisech Societas entomologica Stuttgart, Entomologisches Jahrbuch Leipzig a Entomologische Zeitschrift Stuttgart. Po založení České společnosti entomologické v roce 1904 stal se jejím členem a své drobné články publikoval v prvých ročnících Časopisu Č. spol. ent. Napsal: "Pygolampis bidentata Goeze (Heteroptera)" (1/1904) a "Blasticostoma filiceti Klug (Hymenoptera)" (2/1905). V letech 1897-1902 udržoval písemný styk s entomologem prof. G. Kraatzem v Berlíně.

B i b l i o g r a f i e :

Index Litteraturae Entomologicae, Serie II., Bd. 3., p. 223.
Freund L.: Die Literatur über die Tierwelt Böhmens (Insekten, p. 43, 47). Aus Ztschr. d. österr. Entomol. Ver. Wien, 1917.

O T T O Josef

nar. - zemř.

Národnost německá. Úředník. Entomolog-amatér, koleopterolog a lepidopterolog. Člen německého přírodovědeckého spolku v Brně (Naturforschende Verein in Brünn).

Žil a pracoval v Brně, kde působil jako pomocný úředník zemského ředitelství.

V entomologii se zabýval studiem brouků (Coleoptera) a motýlů (Lepidoptera), které převážně sbíral v širším okolí Brna. Svými entomologickými sběry též přispíval k rozšiřování centrální spolkové sbírky hmyzu německého přírodovědeckého spolku. Poskytl údaje o významnějších svých nálezech moravských brouků pro publikovaný seznam Julia Müllera z r. 1862 (Verzeichniss der bis jetzt in Mähren und Oesterreichisch-Schlesien aufgefundenen Coleopteren).

Příloha 22
PORTRETNÍ SNÍMKY
K SEZNAMU
BIOGRAFIÍ
ČS.ENTOMOLOGŮ

František Mužík

István Nécsey

Alois Nechleba

František Nekut

Josef Němec

Alois Nerušil

František Neuman

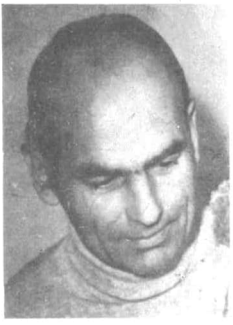
Příloha 23
PORTRETNÍ SNÍMKY
K SEZNAMU
BIOGRAFIÍ
ČS.ENTOMOLOGU

František Antonín Nickerl

Otakar Nickerl st.

Jiří Niedl

Josef Nosek

Koloman Novacký

Josef Novotný

Příloha 24
PORTRETNÍ SNÍMKY
K SEZNAMU
BIOGRAFIÍ
ČS. ENTOMOLOGŮ

Jan Obenberger

Filip Maxmilián Opiz

Jan Oswald

Stanislav Ošmera

Vytiskly MTZ 42, Opava